

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح بند (ه) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور»

مقدمه

در تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور مجوز انتشار انواع اوراق بدهی به دولت داده شده و احکامی در رابطه با نحوه هزینه کرد این اوراق و منابع حاصله ارائه شده است. مطابق با بند «ه» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۷ دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید و با سررسید تا سه سال را صادر و به طلبکاران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، خرید تضمینی محصولات راهبردی (استراتژیک) کشاورزی، مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات با قیمت فروش، بیمه محصولات کشاورزی، تأدیه بدهی‌های سازمان‌های بیمه پایه سلامت و مطالبات تولیدکنندگان برق، تا سقف ۹۵ هزار میلیارد ریال واگذار کند. همچنین مبلغ ۴۷/۵ هزار میلیارد ریال از مبلغ موضوع این بند به سازمان بیمه سلامت ایران اختصاص می‌یابد.

مشخصات طرح

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:
۴۵۰

شماره چاپ:
۱۰۴۳

تاریخ چاپ:
۱۳۹۷/۵/۲۸

مفاد طرح پیشنهادی

براساس طرح «اصلاح بند «ه» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور» متن زیر به انتهای بند مذکور اضافه می‌شود:

«همچنین مبلغ ۱۰ هزار میلیارد ریال از درآمد موضوع این بند بابت تسویه بدهی پیمانکاران و طرح توسعه و تکمیل راه روستایی و عشایری به شماره طبقه‌بندی ۱۶۲۵۵ ۱۳۰۳۰ اختصاص می‌یابد».

معاونت پژوهش‌های
اقتصادی

دفاتر: مطالعات اقتصاد

بخش عمومی
مطالعات زیربنایی
مطالعات حقوقی

اظهار نظر کارشناسی

این طرح به منظور حمایت از توسعه راه‌های روستایی و عشایری در راستای توسعه پایدار و تسهیل رفت و آمد و در نتیجه کمک به اشتغال روستایی توسط نمایندگان محترم پیشنهاد شده است.

در رابطه با طرح پیشنهادی نکات زیر قابل توجه هستند:

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:
۲۳۰۱۶۱۵۴

تاریخ انتشار:
۱۳۹۷/۸/۲۷

- طرح توسعه و تکمیل راه روستایی به شماره طبقه‌بندی ۱۶۲۵۵ ۱۳۰۳۰ در پیوست ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ موجود است. اعتبار مصوب این طرح در سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۶ هزار میلیارد ریال، برای سال ۱۳۹۶، حدود ۲/۵۷ هزار میلیارد ریال (۲۵۷ میلیارد تومان) و برای ۱۳۹۷ بالغ بر ۱/۷۶ هزار میلیارد ریال (۱۷۶ میلیارد تومان) بوده است. لذا می‌توان گفت میزان اعتبار پیشنهاد داده شده از محل منابع بند «ه» تبصره «۵» برای اختصاص به این طرح برابر مجموع بودجه سه سال آن است.
- مطابق با آمارهای اعلام شده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور هم‌اکنون در حدود ۵۱/۴ هزار میلیارد ریال از منابع موضوع بند «ه» به امور مربوطه تخصیص داده شده است و تنها ۴۳/۶ هزار میلیارد ریال آن باقی مانده است (جدول ذیل را ملاحظه کنید).

از این مبلغ باقی مانده نیز پیش‌بینی می‌شود ۲۰ هزار میلیارد ریال به مطالبات گندم‌کاران برای خرید تضمینی گندم (مطالبات گندم‌کاران بیش از ۴۰ هزار میلیارد ریال است) و ۶/۱ هزار میلیارد ریال به طلبکاران طرح‌های عمرانی اختصاص یابد. همچنین ۱۷/۵ هزار میلیارد باقی‌مانده نیز سهم سازمان بیمه سلامت است. در نتیجه برای تأمین مالی طرح توسعه راه‌های روستایی باید از منابع مربوط به سلامت یا مطالبات گندم‌کاران کاست. در جدول ذیل جزئیات مربوط به محل مصرف منابع بند «ه» آورده شده است.

(هزار میلیارد ریال)

جدول مصارف اسناد خزانه موضوع منبع بند «ه» تبصره «۵»

عنوان	مقدار مصرف شده	پیش‌بینی اعتبار قابل تخصیص
طلبکاران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۷/۱	۶/۱
سلامت	۳۰	۱۷/۵
توانیر	۹/۳	-
بیمه کشاورزی	۵	-
مطالبات گندم‌کاران	-	۲۰
جمع	۵۱/۴	۴۳/۶

مأخذ: گزارش قرائت شده نماینده سازمان برنامه و بودجه در کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی.

۳. شماره طبقه‌بندی ۱۶۲۵۵۱۳۰۳۰ در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ مربوط به طرح «توسعه و تکمیل راه روستایی» است و عبارت عشایری در آن وجود ندارد. لذا در صورت اضافه کردن این عبارت طرح جدیدی ایجاد خواهد شد که در پیوست ۱ موجود نیست.

۴. با توجه به اینکه اسناد خزانه اسلامی ماهیت درآمدی ندارند، استفاده از لفظ درآمد در طرح اشکال دارد و باید به لفظ منابع تغییر یابد. همچنین عبارت «تسویه بدهی پیمانکاران و طرح توسعه و تکمیل راه روستایی و عشایری» به جهت مشخص نبودن ارتباط پیمانکاران با طرح دارای ابهام بوده و بهتر است که به عبارت «تسویه بدهی پیمانکاران طرح توسعه و تکمیل راه روستایی و عشایری» تغییر کند.

۵. با توجه به تحریم‌های پیش رو، لازم است تا منابع صرفاً به طرح‌های اولویت‌دار و با پیشرفت فیزیکی بالا اختصاص یابند. لذا تخصیص این گونه منابع بدون در نظر گرفتن اولویت‌ها، منطقی به نظر نمی‌رسد. طبیعتاً تشخیص اولویت‌ها بین طرح‌های مختلف نیازمند اطلاعات از وضعیت جاری طرح‌هاست.

جمع‌بندی

به‌موجب طرح اصلاح بند «ه» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۷، ۱۰ هزار میلیارد ریال به طرح توسعه و تکمیل راه روستایی و عشایری از منابع بند «ه» تبصره «۵» تخصیص داده خواهد شد.

برای تصمیم‌گیری در این خصوص توجه به موارد ذیل ضروری است:

اولاً، واژه عشایری در طبقه‌بندی پیوست ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ وجود ندارد.

ثانیاً، با توجه به عملکرد مصارف این بند قانونی چنین تصمیمی مستلزم کاهش منابع اختصاص یافته به تکالیف مزبور (بیمه سلامت و مطالبات گندم‌کاران) در بند «ه» تبصره «۵» قانون بودجه است.

ثالثاً، با توجه به تحریم‌های پیش رو، لازم است تا منابع صرفاً به طرح‌های اولویت‌دار و با پیشرفت فیزیکی بالا اختصاص یابند. لذا تخصیص این گونه منابع بدون در نظر گرفتن اولویت‌ها، منطقی به نظر نمی‌رسد.